

27 Janu

anok
hák
ann
Unirii

stock
sségek
FIA
ben,
o. 2.
tás szerint

zetésére
agilis
el.

afiók 12.

kárpitosa
Str. G. Bar
tia No 12

let

vevőkörrel,
Dekis meg-
felelő tőke
tat kérem.
adea Mare,
8367

valókest
tekeverve
Str. Donel L
Messe No 100

elben

Arta 4

Di. Ra

WIKE

ESZDŐ POLITIKAI NAPILAP

ROPIE ARAB:

Románia	—	—
Egész évre	—	808
Félévre	—	468
Negyedévre	—	340
Egy hónapra	—	85
Egy szám ára pályaua- varon és vidéken is 4 lei	—	—
Bukarestben	—	5-

Ünnepeknapok

Egy hónapra	—	35-
Egy szám	—	1-58

Szerkesztőség, kiadó-
iroda és nyomda

Ciuj-Kolozsvár, St. Baron
A. P. (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóiroda — 977
K. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
Szerkesztőséghez cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza.

1925 január 6 Kedd

Ciuj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 4 szám

5685. Tételt 10

A külügyminiszter üzenete

Állandó sérelmeink közepette, népi és polgári életünk felzaklatottságában, jól esik végre, hogy egy olyan politikai megnyilatkozást is regisztrálhassunk, amely legalább egy dologban meggyűvással töltheti el Nagyrománia zsidóságát. Duca külügyminiszter, a maga és a román kormány nevében olyan üzenetet küldött a Bukarestben tartózkodó Nachum Szokolovnak, amely egyszer és mindenkorra leköti Románia mindenkorai kormányának egyedül lehetséges álláspontját a cionista tevékenységgel szemben. Ez az állásfoglalás, azért kötelező minden elkövetkezendő kormányra is, mert Románia politikai beállítása van lekötve vele, feloldhatatlanul. A külügyminiszter maga is erősen kihangsúlyozta azt, amikor pregnans szavakba tömörített üzenetében arra hivatkozik, hogy a palestinai zsidó nemzeti otthon felépítése a népszövetség akaratával és támogatásával történik, Románia pedig ennek a népszövetségnek egyenjogú tagja. A népszövetség Palesztina-határozatához Románia is hozzájárult és ezzel egyszer és mindenkorra lekötötte magát annak, hogy a romániai zsidóság Palesztina-építő munkássága elé nem fog akadályokat gördíteni, sőt teljes jóindulattal fogja figyelemmel kísérni és támogatni ebből törekvéseit.

Jelölő nyilatkozat ez és mindennapi életünk ezer népi és polgári sérelmei között is örömmel regisztráljuk. Megelégedésünk annál nagyobb, mert ez a külügyminiszteri nyilatkozat politikai súlyában felülülje azokat a szokványos sajtónyilatkozatokat, amelyekkel himgaszó egyénekégek látogatása alkalmával a politikai faktorok udvariaskodni szoktak egymásnak. Bizonyára nincs kétség abban, hogy ezt a kormány nyilatkozatot Szokolov személyes megjelenése és egyéniségének imponáló ereje váltotta ki. Ennek az imponáló erőnek és világhírnevének köszönhető, hogy a királyi család szinte a saját vendégének tekintette ezt a nagy zsidó diplomatát és politikusot. Szokolovnak egy koronás jóakaróval újra többje van és Szokolov nemcsak a maga részére szerzi a berátókat. Hisztük, hogy Románia királya Szokolovon keresztül a zsidó népek is jóakarója lett és meg vagyunk győződve arról, hogy a külügyminiszter nyilatkozatában már ez a királyi jóbarát is benne tükröződik.

De nincs az a jóindulat, amely komoly politikust arra tudna kényszeríteni, hogy olyan irányban kösse le a kormányt és országot, amely a valós politikával esetleg ellentétben áll. Ez ha Duca külügyminiszter és a román kormány mégis jónak látta, hogy egy kötelező nyilatkozatban lekötse magát a palestinai zsidó államépítés gondolatának, úgy ez a legeklátásabb bizonyítéka annak, hogy a román kormány nagyon is jól fel fogja azokat a gazdasági előnyöket, amelyek Palesztina ujjáépítésével Romániát is érintik. Palesztinában lázas sietéssel épül egy ország, amely kikerülhetetlenül kereskedelmi összekötő kapocs lesz a Nyugat és Kelet között. Földrajzi fekvése és népének beldegeződtetése egyaránt erre predestinálja. És minden állam, még a legtávolabb eső is, csak nyerhet vele, ha meleg baráti viszonyban van egy olyan országgal, amelynek kereskedelmi és ipari lehetőségek szinte beláthatatlanok és amelynek fiai vérokonságot tartanak más országok polgárainak millióival. És annál inkább áll mindez Romániára, mert hiszen Románia földrajzilag is annyira közel fekszik Palesztinához, hogy a két ország gazdasági összeköttetése szinte kikerülhetetlen. Ez a gazdasági összeköttetés már mostan is főnáll a két ország között és a román hajózáratok, a román-palesztinai export és import igen tanulmányos adatokkal szolgálhat róla. Ez a megmondás volt az alapja Duca külügyminiszter nyi-

latkozatának és mi, zsidó nép örülünk neki, hogy Románia ilyen okos politikával tudja biztosítani magának a saját gazdasági előnyeit. Csak azt az egyet szeretnők, ha ebben az okos és politikában következeteséget is tapasztalhatnánk. Ha a román kormány végre meggon-

dolná azt is, hogy nem politikus, nem haszna dolog az egy népszövetséget minden politikai eszközzel elnyomni, ugyanakkor, amikor ennek a népszövetségnek építő országával a baráti viszonyt és a gazdasági összeköttetéseket már előre is kiépíteni annyira hasznosnak mutatkozik.

Letartóztatták Radicsot Zágrábban

Sógorának lakásán, egy titkos helyiségben fogták el a horvát parasztpárt vezérét

(Felgrád, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.) A szerb sajtóhorda szenzációs hírt röpt világra, mely szerint Radicsot, a horvát parasztpárt vezérét zágrábi titkos lakásán, melyet scgorának Kosuticsnak lakása mellett rendezett be, letartóztatták. A diplomatai elválasztott titkos helyiségben Radics titkos irattárát is megtalálták, melyet a rendőrség lefogott.

A hír különösen azért hat szenzációs képen, mert az egész világ közvéleménye úgy volt tájékoztatva, hogy Radics külföldre menekült. Minden valószínűség szerint Radics térségre járt külföldre, azonban a Pamos kormány terrorizmus magatartás, melyet pártjával szemben tanúsított, nyilván arra késztette, hogy Zágrába térjen vissza a újra kezbe vegye pártjainak irányítását. A letartóztatással egyelőre Radics felett betelt a végtet, mert Palesztináról nem tettelezhető fel, hogy beztűs kézzel fogassék bánni azzal a politikai vezetéssel, aki már egyszer megbuktatta őket. Bizonyos, hogy ha

annakidején Radics nem zárkózik el mereven a demokratikus Davidovics-kormány által felsajnlott megegyezéstől, Palesztinák nem kerülhetek volna újra uralomra és Radics ma ott ülhetne a kormány rudjában. Radics azonban fontosabbnak tartotta a Moszkvával kötött paktum feltételeinek betartását s merev elzárkózása bukásba taszította a Davidovics-kormány mögött felsorakozó demokratikus erőket is. A Davidovics-kormány bukásával teljesen meghiúsult a horvát parasztpárttal való megegyezés lehetősége, melyet nem is annyira elvi kérdések, mint inkább magának Radicsnak a személye gátolt meg.

A Pamos-kormány Radics letartóztatásával kapcsolatban annak a reményének ed kifejezést, hogy Radics letartóztatásával sikerülne fog a szerbek és horvátok közötti megegyezést létrehozni. Ezzel szemben az ellenkezője sincs kizárva, vagyis, hogy a horvát parasztpárt az aktív ellenállás eszközéhez nyulna.

Duca külügyminiszter üzenete Szokolovnak

A kormány a legnagyobb jóindulattal nézi a romániai zsidóságnak Palesztina felépítéséért folyó munkáját. Szokolov erdélyi látogatásának programja. Kolozsvár, Nagyvárad és Temesvár utjának állomásai

(Ciuj-Kolozsvár, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.) Hirt adunk már arról, hogy a romániai zsidóság nagy vendégét, Nachum Szokolovot a hivatalos körök a legnagyobb előzékenységgel fogadták. Ezt a feltűnő meleg fogadtatást a külföldi sajtó is regisztrálja s különösen nagy fontosságot tulajdonítanak Szokolov királyi kihallgatásának. Bizonyos, hogy ezeknek a kihallgatásoknak a romániai zsidóság szempontjából messzesem jelentősége van, aminek első pregnans bizonyítéka az a hivatalos üzenet, melyet Duca külügyminiszter tegnap a román kormány nevében Szokolovhoz intézett s melyet szöszertint itt adunk:

„Meg vagyok győződve arról, hogy az a nagy munka, mely egy palestinai zsidó nemzeti otthon megteremtéséért folyik s amelyből Ön általánosan elismert tekintéllyel és lojalitással veszi ki a részét, sikerülni fog.

Ennek a zsidó nemzeti otthonnak megvalósítása az emberiség szent kérdése és ebben Románia is, mint a Népek Szövetségének tagja, ki kell hogy vegye a részét.

Nincs és nem lehet tehát semmi kifogásunk az ellen, hogy Románia zsidó állampolgárait is kivégek a részüket abból a nagy munkából, amely Palesztina felépítésére oly nagy áldozatokkal és erőfeszítéssel folyik.

A jelenlegi kormány s ennek elődje teljes támogatását biztosította dr. Willenskynek, akit a Cionista Világszervezet küldött ki, hogy a Palesztina felépítését alapjának gyűjtését vezesse és mindig biztosíthatom Önt, hogy ezt a munkát a jövőben is a legnagyobb jóakarattal fogjuk figyelemmel követni.

Szokolov külföldben, aki a világ zsidóságának elismert vezetője, — amint azt már az Új Kelet jelezte — Erdélyben is ellátogat. Szokolovot teljes joggal megilleti ez a büszke cím, mert munkássága valóban az egész világ zsidóságára haterjed. A zsidó nemzeti ujjáéledésben évtizedek óta áll a vezető helyen és pedig nemcsak mint politikus, de úgyis mint a modern héber irodalomnak legavatottabb mestere. Mint diplomatát az egész világ ismeri és elismeri: a világháborút követő béketárgyalások egyik elismert nagy tehintéye volt a mint a zsidóság diplomáciai szervezetének, a „Delegation Juif“ elnöke

döntő jelentősége volt a „párisi egyezmény“, majd a sauremoi határozatok meghozatalában. Mi sem mutatja Szokolov jelentőségét jobban, mint azok a szoros kapcsolatok, melyek Wilsonhoz fűzték.

Érdekes kapcsolatai voltak Szokolovnak a román diplomáciával is.

Take Jonescu Szokolovot legjobb emberei közé

szorozhatta s nem egy, Romániát közelről érdeklő kérdésben tanácskozott Nachum Szokolovval.

De Szokolov nemcsak nagy cionistavezér — a Világszervezet végrehajtóbizottságának elnöke nemcsak nagy diplomata, — de a „zsidó ziv“ reprezentálója is. A világháború borszeleiben egy igazi zaidó intézmény alakult meg, a zaidó „Welthilfskonferenz“, mely az összes nagy zaidó jétekonysági intézmények, így a többek között az amerikai „Joint“, az „Alliance Israélite“ stb. működését is egységesen irányítja. A „Welthilfskonferenz“ a zaidó tömegek borszeleiben nyomorának elhárító szerve, melynek enyvitésére gigantikus munkát végez. Ennek a hatalmas világszervezetnek elnöke és szellemi reprezentálója Nachum Szokolov.

Szokolov erdélyi útja így az erdélyi és bánáti zaidóságnak olyan eseménye lesz, melyhez fogható az itteni zaidóság múltja sőt ismer. Szokolov érkezésének híra az egész országban nagy lelkesedést váltott ki s már a táviratok és levelek özöne jelzi, hogy Szokolov

A bőrbocskor és gumibocskor harca

Egy tanulmányos fejezet a technikai haladás történetéből

(Cluj-Kolozsvár, január 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Édes mellékjelsége a rohamos ipari fejlődésnek az a harc, amely nemrégiben vette kezdetét és amelynek központjában egyes bűrgyárakkal az élen a timármesterek és a vidéki kereskedők állanak. Ismeretes ugyanis, hogy néhány nappal ezelőtt dr. Farkas Mózes vezetése mellett timárküldöttség jelent meg a kolozvári kereskedelmi és iparszamaránál, amely küldöttség arra kérte a kamara vezetőségét, intervenciót helyezzen abban az irányban, hogy a vidéken, illetőleg a falvak lakossága között már drámai mértékben elterjedt gumibocskor készítését és árusítását tiltsák el.

A küldöttség, amint azt már az Uj Kelet is megírta, kérésének indoklásában elmondta, hogy az új iparág egzisztenciájában támadja meg a timármesterséget. A gumibocskor előállítás ugyanis rendkívül primitív módon történik és az elhasznált kőrű autógumiból (kőpeny) készített bocskor alig kerül 50-60 lejbe, míg ezzel szemben a rendszeres talpbocskor párja minőség szerint 200-250 lejbe kerül. Természetesen a bocskorviselő szívesebben veszik a lényegesen olcsóbb és állítólag tartósabb gumibocskort, úgy hogy a timárok árújukat egyáltalán nem tudják eladni. Jellemző az új bocskor közneveltségére, hogy a belföldön elhasznált autógumik már nem fedezik a szükségletet, melynek pótlására külföldről hoztak be több vagon használt autógumit. A küldöttség ettől az egzisztenciális októl eltekintve arra kérte a kamara vezetőségét, hogy közegészségségi szempontból is tiltsa el az újfajta bocskor készítését, mert annak viselése — tekintettel arra, hogy túlságosan melegen tartja a lábat — gyulladáshoz vezet, amelyet infektálás esetén csak hosszú hónapokat igénylő gondos kezeléssel lehet meggyógyítani. Főhívta a kamara figyelmét arra, hogy eddig több száz ilyen beteg kezeltek egyes kórházakban.

A timárok akciójával kapcsolatosan egy kereskedő olvasónk a következő igen érdekes sorokat intézte hozzánk, amely a kérdést a kereskedők és a közönség szempontjából bírálja el:

„A timárok akciója nem is annyira közérdekű, mint inkább a konkurrencia csirájában való elfojtásnak törzképe. Hogy a bűrgyárak és a timárok eddigi monopolisztikus helyzetüket a bocskorgyártás terén meg akarják tartani, az természetesen érthető, azonban nincsen rendje az, hogy ezen speciális érdeküket a közérdek mezejébe akarják

előhozni. A gumibocskor készítése egyszerűen a civilizáció haladásának egyik jelensége, amely úgy mint a közposztály, mely télen és nyáron időben egészségének megőrzése végett gumisarcipit visel, esetleg gumitalpu cipőt, éppúgy a parasztság is rájött arra, hogy különösen nagy vidékeken megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz a gumifelhasználásával előállított lábbeli viselése. T kiattal arra, hogy nyáron a parasztság csak elvétve és ha igen, kisarálag bőrbocskort viselnek, nem jelentheti a gumibocskornak téli időben történő viselése közegészségügyi, vagy pláne nemzetvédelmi érdekek veszélyeztetését. Mint látjuk tehát a gumibocskor elterjedése nem rejti magában semmi veszélyt, sőt egyenesen a kultúra haladásának jele.

Az állítólagos megbetegedésekkel kapcsolatosan e sorok írójának alkalma nyílt a téren tapasztalásokat gyűjteni, de még egyetlenegy olyan eset sem észlelt, amely szerint a gumibocskor viselése betegséget idézett volna elő. Ugyanez az eset áll külföldön is, ahol a gumibocskor viselése már régóta divatban van. Nem kell különösebben rámutatnunk arra, hogy nem volna közérdekű szolgálata az, ha a parasztságot megfosztanák attól az előnyötől, hogy olcsó pénzért tartós és praktikus lábbelit vásárolhasson, amely minőség tekintetében sokszorosan felülmúlja a bőrből készült bocskort. Megszives tudomására hozom, hogy a gumibocskor készítésével és eladásával főként hadirokkantak foglalkoznak, tehát feltétlenül támogatást érdemlő existenciák akiket szerény megélhetésük eszközétől megfosztani nem lehet.

Eddig szól a levél, amely a gumibocskor dicséretét szerzi. Mi természetesen nem döbötjük el ezt a vitát, de nincs kizárva, hogy alkalmazommal megismerődjék a szövegszék esete, amikor a diadalmasan előrenyomuló technikai fejlődés egész gazdasági osztályokat rendítettek meg alapjukban. A bőrbocskor és gumibocskor harca az élet fogja eldönteni.

— Öngyilkos lett apja sírján. Nagyváradról jelentik: László Ferenc törvényszéki tisztviselő, akit néhány évvel ezelőtt azzal vádoltak, hogy egy bíról lelétebe helyezte és két száz dollárt kitevő összeget elkezelet, ma reggel a temetőben, apja sírján öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen ember a vád alól igyekezett tisztázni magát, az eljárás azonban két év óta húzódott és László Ferenc idegben nem bírta el ezt az állapotot, amelynek egy revolvelővel vetett véget.

látogatása a zsidóság felejtethetetlen ünnepe lesz. Szokolov utazásának előkészítésére már megalakult a fogadó bizottság, mely állandó permanenciában van. Szokolov az eddig megálloított program szerint

1925 január hó 20-án kedden d. e. érkeznek Kolozsvárra

a bukaresti expresszsel. A fogadtatás részleteit most dolgozza ki a bizottság. Terv szerint a nagy vendéget Glasner Akiba fogja elsőnek áldásmondással üdvözölni. Szokolov péntek délig marad Kolozsváron. Program szerint Szokolov kolozvári látogatása kapcsán

országos Keren Hajesszód-konferencia

lesz, illetve ezzel kapcsolatosan egy hatalmas irányúak tervezett

miting,

melyen Szokolov a Palesztina felépítésének nagy munkájáról tart előadást.

Pénteken, január 23-án Nagyváradra

megy át Szokolov, ahol a sabbath-ot tölti. Vasárnap délelőtt

Palesztina-miting

lesz Nagyváradon.

Szokolov utjának harmadik állomása

Temesvár,

ahová Szokolov vasárnap este érkezik meg, előreláthatólag kedd estig marad a Banaág fővárosában. Valószínű, hogy egy Nagyváradon, mint Temesváron a mi ingea kívül bantett is lesz Szokolov tiszteletére.

A nagy zsidó vezér utjának postos részleteit most készíti elő a fogadó bizottság.

— Vádak a halál küszöbéről. Nagyváradról jelentik: Az itteni kórházban öngyilkosságot követett el Szabó Prevenyák Andrásné, egykor hírneves szabóné, aki a nyolcvanas években az elegáns pesti világ legkeresettebb szabónője volt. Egy viszontagságos élet alkonyán azonban szegényen és letörtén szülővárosába került vissza. Váradra, ahol a szegényekházában helyezték el. Itt megbetegedve bekerült a váradai kórházba, ahol két hónaddal véget vetett életének. Öngyilkossága előkövetése előtt levelet írt a szegényekháza vezetőségének, amelyben megírja, hogy a kórházban embertelen állapotok uralkodnak, az oda került betegeket semmibe sem veszik, a koszt rossz és nem hogy táplálják a betegeket, hanem még jobban lafolyasztják őket. A levelet a hatóságokhoz juttatták el, amelynek megindítják a vizsgálatot a levélben foglalt tények valódisága tekintetében.

A sánta Fiske

Zsidó koldusregény

Irta Mendel: Moicher Sztórim Fordította Székely Béla

Micsoda új dolgok ezek: iró, alkotni, mi? Mi, zsidók, egyszerűen azt mondjuk: koldus, koldustarisznya. Különbözik — vigye el az ördög!

XXII.

Nemsokára azután már egész jól feltaláltam magam Odesszában; minden utcát és sikátort ismertem és már azt is tudtam, hogy melyik ajtó nyílik meg a koldus előtt. Odessza olyan, mint egy tubakos szelence, melynek titkos nyitja van: ha már az ember tudja a gombot, amelyet meg kell nyomni, úgy könnyen kinyitja, belenyúl az ujjával és hatalmas szippantásra valót vehet ki belőle. Egész csomó olyan házat találtam, amelyek igen alkalmasok voltak az én üzletemhez és hasonló jó tulajdonságaik voltak, mint a mi házainknak. Annyi koldust találtam, amennyit csak akartam; mindenféle fajtát egész sereggel, tarisznyás, tarisznya nélküli koldusokat és még olyanokat is, amelyeket csak Odesszában találhat az ember, máshol sehol. Jeruzsálemi zsidókat, perzsa és török zsidókat, akik héberül beszéltek; szegény aggyatókat asszonyait, vagy anélkül, akik Erec Jiszroelba mennék meghalni, közben azonban Odesszában maradnak, ahol mások költségén élnek és szaporodnak. Agunes asszonyokat, akiknek görcseik vannak, jámbor zsidókat, akik mindenféle betegségekkel Odesszába jönnek, hogy a limanba megfürödjenek. Régi-módi, szemérmes koldusok, akik egyszerű emberek között az imaházakban tartózkodnak és újfajtákat is, beretvált képűket, akik a bródi „franciák” között a kávéházakban és korcsmákban

lézengenek... Szegények, akiknek bár egy garasuk sincs, mégis kiöltözve, elegánsan úgy páváskodnak, mint a gazdagok és koldusokat, akiknek házaik vannak... Azok a koldusok, akiket a mi vidékünkön itt találtam, agyabőre dicsérték Odesszát, bár őszintén szólva, igazán nem tudom, hogy mitől vannak úgy elragadtatva. Az egyikük elmagyarázta nekem, hogy mi a különbség egy odesszai és egy falukbeli koldus között. Nálunk a szegény ember a darab száraz kenyérrel buval és bánattal eszi meg, — itt sem eszik ugyan száraz kenyérrel egyebet, de legalább egy dalt verkliz hozzá. Odesszában a verklinek különben is nagy szerepe van. Az utcán, a házban, a korcsmában, a színházban, még a silben is — legyen közöttük mindig is különbség téve — ott van a verkli. Odesszában mindig hangos és vig az élet. Egyebet sem hall az ember, mint füttyszót, zenét, éneket. A korcsmában ott ül a részeg, aki egy csinos lányról énekel egy orosz dalt; vele szemben a garatra már kissé felöntött zsidók ülnek és szobati dalokat, zsolnárokat, énekelnek, vagy pedig a „snajdermars”-ot fújják. Vigan folyik itt az élet!

Egyszer, amint az utcán megyek, valaki alaposan belevág a hátam közepébe. Ugy teszek, mintha szívesen venném és nem törődöm vele: azt gondolom magamban, hogy véletlenül történt. Azonban mindjárt egy második ütést is érzek, mintha valaki egy darab fával a hátamba ütött volna! Megfordulok, hát ott látom Jontelt, a kolera-vőlegényt! Ott ül az utcán, rátávaszkodik az egyik kis számolyára, a másikat pedig a kezében tartja. Csak úgy ragyog a viszontlátás örömetől. Én is nagyon örültem Jontelnek, akivel Glupskban jó barátságban éltem; az esküvőjén is ott voltam a

temetőben a kolera idején, — hogy gondolni se kelljen rá!

„No Fiske! — mondotta, amintán üdvözöltük egymást — hát te is idekerültél Odesszába!? Ugye szép városka az én Odesszám? — Amikor látja rajtam, hogy nem vagyok az Odesszajától úgy elragadtatva, olyan mérges lesz, mintha a nemesi előnevemben kételkedtem volna.

„Talán a te Glupskod a város? — mondja. A tormaiban lévő féreg is azt hiszi, hogy annál nincs a világon edesebb. Várj csak, majd én megmutatom, hogy milyen az én Odesszám. Mit fogsz majd akkor szólni?”

Jontel ezután elmondja, hogy milyen nagy tekintélye van Odesszában. Mindenki nagy élvezettel nézi, hogy csuszik a számolyokon. Sok üzletben ismerik és annyi alamizsnát kap, hogy igazán nincs oka panasznra. Hát! Istennek nagyon jól megy a sora. És amikor a felesége után érdeklődöm, mosolyogva mondja:

„No, én ugyancsak finom feleséget kaptam Glupskban, ne vegye tőlem rossz néven az Isten! De mit is várhat az ember egy ilyen kolera-asszonytól? Bár vitte volna el a kolera, mielőtt elvettem! Bár nincsen alsó ajaka, azért mégis folyton jár a szája: Ordít, szitkozódik, darál, mint valami malom, — sokkal jobban, mint azok, akiknek mind a két ajkuk megvan.”

Komisz asszony ellen — gondolom magamban — nincs orvosság: ha boszorkány, még akkor is ordít, ha mind a két ajka hiányzik, sőt, ha még szája és orra sincsen. Ha megvak, akkor is neked esik... És röviden elbeszéltem Jontelnek, hogy az utolsó időben mi mindent állottam ki a feleségemtől.

„Oh te bolond! — mondja Jontel — tegyél úgy, mint én: köpj a feleségedre és küld a fenébe!” (Folyt. következik)

A spékül

A király lo

(Páris, j

A francia le mostanában lékony nyila. Hónap híres a spanyol d főleg a kirá támogatja a szára eml

Blasco I nemosz a vélemény ki a közvélemé jen, Coris v adott válasza

„Meg ke dig megcsoda álltségu, va Reméljük, után ismét e olvasni fogu

A levél osztálya utj

Kurt Bl

cloniz

A németo napján fejesté nuszadix évi meg a válaztóssal Kurt ktváló szónok

állapodtak ab den negyedik nak megjelen

hazusa a vic den hosszúsú fejteke ki, h nyilnak a kő száma, akik hagyni. Ezek kőntéségben a megteremteti

zsidóság mindé építés munkáj különösen az a szükségesére amerikai keres amely háromm ipari rekonstru

cionista kongre történt megalla gazdaság megv

vinába akarnak

Chanuka-

Fényes sik a dési Zsidó M beus ünnepélye seg szofoláig

leszjort másor vevette be. Est „Chanuka” cím

átvétel. Klef nek „La ogline sosan. Nagy te Mayer Samu, V

chanukai gyerr Böke Morris rom nyalven

Alcete o bébe Mayer Samu é nyilvántatás m

A spanyol király ki akar békülni a forradalmárokkal

A király levelét a kabinetiroda tette közzé

(Páris, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.) A francia fővárosban egyeből sem beszélnek mostanában, mint Alfonz spanyol király békülési nyilatkozatairól. Ismeretes, hogy Blasco Ibañez híres spanyol író röpiratában nemcsak a spanyol diktatura képviselőit támadja, hanem főleg a királyt, aki a kamarilla befolyása alatt támogatja az inkvizíciós idők legsötétebb korára emlékeztető reakciót.

Blasco Ibañez írásának óriási hatása volt nemcsak a szülőföldön, hanem a spanyol közvélemény kialakulása körül is. A király, hogy a közvélemény új orientációjának is megfelelően, Coria város püspökének egy üdvözlő iratára adott válaszában többek között ezeket mondja:

„Meg kell döcsötanünk azoknak, akiket eddig megcsodáltunk, akik azonban ma rossz értékségek, vagy egy rossz atmoszférát idéznek. Reméljük, hogy ezek az emberek a pamfletek után ismét érdekes regényeket fognak írni, amit olvasni fogunk és megcsodálni.”

A levél a király kabinetirodájának sajtóosztálya útján került nyilvánosságra.

Kurt Blumenfeld lett a német cionista szervezet elnöke

A németországi Wiesbadenben a múlt év utolsó napján tejeszték be a németországi cionista szervezet huszadik évi konferenciáját. Ugyanakkor ejtették meg a választásokat is. Elnökül egyhangú választással Kurt Blumenfeldet, az Erdélybe is ismert kiváló szónokot és írókat választották meg. Megállapodtak abban, hogy a végrehajtó bizottság minden negyedik vasárnap ülést tart, amelyre tartoznak megjelenni nemcsak a berlini bizottsági tagok, hanem a vidéken lakók is. A beszédhez többet hozzászóltak és végül dr. Chaim Weizmann fejtette ki, hogy Palesztina újjáépítésével megnyílnak a közeli Kelet kapui a zsidók ama milliói számára, akik kénytelenek eddigi hazájukat elhagyni. Ezek a zsidók az arabokkal való testvéri közösségben a közeli Kelet reneszánszát fogják megteremteni. Meg van róla győződve, hogy a zsidóság minden rétege örömmel közönszi az újjáépítés munkáját már csak azért is. Rámutatott különösen az amerikai zsidóságnak esirányu áldozatkészségére és példának hozta fel annak az amerikai kereskedelmi társulatnak a megalakulását, amely hárommillió dollárral vesz részt Palesztina ipari rekonstrukciójában. A gyűlésen a legközelebbi cionista kongresszus helyére és idejére nézve nem történt megállapodás. Elhatározták egy zsidó mintagazdaság megszervezését azok számára, akik Palesztinába akarnak utazni.

Chanuka-ünnepélyek Désen és Temesváron

Fényes siker mellett zajlott le december 27 én a dési Zsidó Nemzeti Szövetség chanukai Makkabeus ünnepélye. Az Emke termelt a lelkes közönség szufoláig megtöltötte. Az ünnepély keretében lezajlott műsorismóbot a „Hatikvah“ elneklésse vezette be. Ezután Stern Mirjam Czernichovszky „Chanuka“ című fantáziáját adta elő zongorán, művészi átérzéssel. Klein Irén Cosbucnak, a nagy román költőnek „La oglinda“ című költeményét szaválta hatásonan. Nagy tetszés mellett Fürst Béke, Biró László, Mayer Samu, Weinberger Ernő, Wohlberg Jánó egy csomónai gyermekjelenséget adtak elő. Weinberger Béke Morris Rosenfeld „Chanuka“ c. versét három nyelven szaválta el igen hatásosan. Salom Aleche héber énekjelenséget Rosenthal Lajos, Mayer Samu éneklétek el a közönség nagy tetszésnyilvánítása mellett. Sternberg Rézsike, K. K. biztos, 34 hódjárva számára vasárnap délután rendezett chanuka-ünnepélyt, melyen szeretetadományokat osztottak ki. A bisztrókat éneklésnök és szaválók szórakoztatták. Temesvárról jelentik: Lélekemelő, igaz zsidó örömben volt chanuka utolsó napjában része a temesvár-gyárvárosi ortodox hitközségnek abból az alkalmából, hogy Sevnot traktatust befejezték. Schaffer Hermann főrabbi és elméje charifosz és megadós-beszéde után Friedmann Ferenc hitközségi elnök tartott Sevnot traktatus első misztájából aktuális beszédet. Kohn Márkusz és Naftali Reich beszédei után gyűjtést rendeztek, amely különböző kamánus célokra több mint tízezer lejt eredményezett. Csak a hajnali órákban fejeződött be ez a szép zsidó ünnepély.

Bányaszerencsétlenség a regátban tízennyolc halottal

Beomlott a tárna és maga alá temette a munkásokat

(Bacau, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.) Bacau közelében, Darmanesti közégben, mely a regát egyik legnagyobb szénbányája, borzalmas szerencsétlenség történt. A „Wernes“-tárna eddig meg nem állapítható okból összeomlott és a tárnában dolgozó munkásokat maga alá temette.

Eddigi megállapítások szerint a tárnában százánál több munkás dolgozott, akik közül eddig mindössze huszonnyolcat sikerült napvilágra hozni. Remélik, hogy a munkások egy részét sikerül megmenteni. Az eddigi halottak száma meghaladja a tízennyolcot.

Mussolini utolsó erőfeszítései

(Róma, jan. 5. Az Új Kelet tudósítójától.) Mussolini helyzete nap-nap után súlyosabbá válik. A faascista párton belül is komoly bomlási tünetek észlelhetők, mert a komolyabb elemek nem vállalják tovább a felelősséget a terror uralkodó Ujabb hírek szerint Onesti kultuszminiszter és Sarocchi munkügyi miniszter, a jobboldali liberálisok képviselői Mussolini kormányában, állásukról lemondottak. Az ellenzéki pártok csütörtök délelőtti tanácskozásra fogtak összeülni. Az ellenzék körében erősen tartanak attól, hogy Mussolini

bomladó hatalmának végső erőfeszítéssel való megtartása véget el fogja rendelni az ellenzék politikai helyiségeinek leszársát. A kamara tegnapi ülése után Mussolini több miniszterrel tanácskozott. A reguláris olasz hadsereg megbízhatóságára jellemző, hogy Mussolini a karabinierik főparancsnokának és a rendőrfőnökök őrizetbehelyezését tervezte. Kormánykörökből kiszivárgó hírek szerint a politikailag hírhedt helyiségeket bezárják és a prefektusokat fel fogják hatalmazni arra, hogy szükség esetén mozgósítsák a nemzeti miliciát.

Kettős öngyilkosság a Preussische Staatsbank panamája miatt

Egy pénzügyi főtanácsost repülőgépen szállítottak fogházba. Egy brémai és berlini bankcég vállalja a Barmat-üzemek finanszírozását

(Berlin, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.) „A század legnagyobb német panamája“ címmel a német lapok rovatot nyitottak a Staatsbank kárára elkövetett milliós szelvémosásról. Az ügyesség rendelkezésre naponta újabb és újabb gyanúsítottakat tartóztatnak le és már arról is volt szó, hogy Bauer egykori birodalmi kancellár ellen is eljárás indul meg. Ez a hír azonban nem bizonyult valósnak. Tegnap lestartóztatták Kautz miniszteri tanácsost, a Barmat-koncern vezérigazgatóját és Hellvig pénzügyi főtanácsost, akik Kasselen fogtak el és innen repülőgéppel vitték át Berlinbe. A Barmat-koncern igazgatóinak, prokuristáinak és főtisztviselőinek egész légióját tartóztatta le a berlini rendőrség.

Most kiderült, hogy ez a támogatás azért történt, mert Hellvig a kölcsönök után szokatlanul magas províziót kapott.

A Barmat-koncern érdeklőrehez tartozó ipari üzemek fontartása érdekében egy brémai pénzintézet és a Hoffmann-bank Berlinben tárgyalásokat folytatnak a kormányal, amely fontosnak tartja az üzemek tovább való működését és valószínűleg hosszúségi a gyárakat a megrendelések effektuáltságához.

Ujabb jelentések szerint Brémában Friedländer Lipót és felesége öngyilkosságot követtek el. Friedländer, aki a Barmat-koncern brémai bankexponeuse volt és a koncern számára gyanus kölcsönöket hajtott föl, megtudta, hogy ellene is büntetőeljárást indítanak meg. Ennek következményei elől a halálba menekült, shová felesége is, aki nagy szeretettel csüngött férjén, követte.

Szigoru rendszabályokat léptetnek életbe az egyetemeken

Január 12-én kezdődnek az egyetemi előadások. Értekezlet a közoktatási minisztériumban a rend fentartásáról

(Bucuresti-Bukarest, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.) Tegnap délután a közoktatásiügyi minisztériumban értekezlet volt, amelyen az összes egyetemek rektorai, valamennyi fakultás dékánjai vettek részt. Aughelescu közoktatásiügyi miniszter elnököl az értekezleten, a kormány tagjai közül még Tatarescu belügyi államtitkár volt jelen.

látott el utasításokkal és pontos adatokkal mutatott rá, hogy a diákszavargások árnyékában kommunista mozgalom működött.

Tatarescu belügyi államtitkár a „Viitorul“ című lapban nyilatkozik a közgazdasági helyzetről. Megállapítja, hogy a beszárlal helyzet a közgazdasági konferenciák következtében nagyon javult, ahol az új költségvetéssel felállított új járárok még további javulást ígérnek. A közgazdasági reform parlamenti vitája nagyon kimerítőnek ígérkezik.

A miniszter ezután konstatalja, hogy az elmúlt év a kommunista szervezkedések miatt kedvezőtlennek tekinthető, de ma már valamennyi kommunista klub fel van fedezve, vezetőik pedig nagyrészt le vannak tartóztatva. Nincs kizárva, — fejezte be Tatarescu — hogy az 1925. év a boisevismus halálának éve lesz.

Az értekezlet az egyetemi előadások rendjének fentartásához szükséges intézkedéseket vitatta meg, majd a következő jegyzőkönyv határozatot hozta: Az összes egyetemeken az előadások január 12 én, hétfőn újból megkezdődnek. A rektorok megteszik az intézkedéseket a rend fentartására és az előadások biztosítására s e célra a határozatot is igénybevehetik. Az összes diákok az egyetemre belépéskor alkalmával leckekekönyvükkel vagy személyazonossági bizonyítványukkal igazolni tartoznak magukat. A legutóbbi zavargásokban bűnös diákok ellen az eljárás tovább folyik.

— Insultálták Ferenc Ferdinánd fiát. Bécsből jelentik: Schaffer, a világhírű magyar futballjátékos egy bécsi barban tettegessen insultálta Hohenberg Miksát, Ferenc Ferdinánd fiát, aki tánc kőben véletlenül meglökte. Schaffert az insultálás miatt futballista társával egyetemben a barból kintastították.

Ha az összes intézkedések dacára az egyetemi rendszavarasok folytatódnak, akkor valamennyi diákotthonot és étkezdét bezárják és a diákok az egész évet visszavonhatatlanul elvezetik. Az agitációban bűnösöket kizárják az egyetemekről és a diáktthonokból és ezen intézkedések foganatosítását a legszigorubb keressztilviszik.

* Orvosi hír. Dr. Krémer Ármín fogorvos rendeléseit dr. Vass Zoltán, az egyetemi fogászati klinika orvosával egyetemben újból megkezdte. Rendelési órák délután 2-6 ig. Calca Regale Ferdinand 34. földszint. (Metropol kávéház épületében.)

Ma estére a sziguranca vezérigazgatóságához összehívták valamennyi egyetemi város rendőrprefektusait, akiket Tatarescu államtitkár

1925. január 6

ca

szitése egyszerűen felensége, amely talán és nedves végett gumisárcipót épügy a paraszti ében hagy vidákeket tss a guai li viselése. Tki-asztok csak elvőve ort viselnek, nam li időben történő pláne nemzétvá. Miat látjuk tehát em rejt magában a kulura haladásá-

akkal kapcsolatosaa e téren tapasztalata- nagy olyan eszet gumibocskor viselése Ugyanaz az eset áll or viselése már ré- lönösebban rámutat- árdeki szolgálát az, k attól az előnytől, e praktikus lábbelit teinteletében sokszo- rúit becsorta. Meg y a gumibocskor ké- hadirokhatnak fog- ogatást érdemelő his- gélhetőség eszköztől

a gumibocskor dicsé- nem dőthetik el hogy alkalmazomai te, amikor a diadal- fejtődés egész gaz- mag alappóban. A harcot az élet fogja

szírjen. Nagyvárád- törvényeségi tiszt- siótt azzal vádol- be helyzet: és két- elkezelt, ma reggel egyilkosságot köve- ar a vád síói igye- eljírás azonban két Fereac idejei nem melynek egy revol-

— hogy gondolni

a, amiután üdvözöl- erültél Odesszába! ? jesszám? — Ami- vagyok az Odesz- oylan mérges lesz, kételkedtem volna város? — mondja. t hiszi, hogy annál árj csak, majd én az én Odesszám. ni? —

hogy milyen nagy Mindenki nagy él- a számolyokon. Sok lamizsnát kap, hogy Hál' Istennek ná- amikor a felesége va mondja:

m feleséget kaptam rossz néven az ember egy ilyen volna el a kolera, en alsó ajaka, azért Ordít, szitkozódik, — sokkal jobban, két ajuk megvan.“ — gondolom ma- g: ha boszorkány, d a két ajka hiány- ra sincsen. Ha meg . És röviden el- z utolsó időben mi égemtől. oja Jontel — tegyél ségedre és küld a Folyt. következik

Marx kormányalakítási kísérletei

A kölni zóna kiűritésére vonatkozó jegyzéket már az újonnan dezignált Marxnak nyújtották át

(Berlin, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.)
 Bert elnök a kormány megalakítására imént Marxnak adott megbízást. Ennek az elhatározásának nyilván az az oka, hogy parlamenti többségre támaszkodó kormány alakítása teljesen lehetetlennek bizonyult. Marx kancellár a megbízás átvétele után tárgyalást kezdett a néppárttal kormányalakítás céljából. A tárgyalások még folyamatban vannak, eredmény valószínűleg mára várható. A „Zeit“ prognózisa szerint Marx tárgyalásai eredményre fognak vezetni. Egy berlini lap már arról ad hírt, hogy Marx új kormányát a német nemzetiek is támogatni fogják.

A kölni zóna kiűritésével kapcsolatos antant-jegyzéket ma délután nyújtották át az újonnan dezignált Marx kancellárnak. Mint Párisból jelentik, a szövetséges hatalmak berlini nagykövetei a kölni zóna kiűritésének elhalasztására vonatkozó a hozzájuk beküldött jegyzék szövegét hitetlenül megállapították és konstataciók, hogy a szövegek meggyeznek. Lord D. Abernoon rámutatott az iratok jelentőségére és meg erősítette azt a hírt, hogy a szövetségesek a katonai

ellenőrzőbizottság zárójelentésének megvizsgálása után egy másik jegyzéket fognak átnyújtani.

Lord D. Abernoon hivatalosan be fogja jelenteni, hogy a szövetségesek a jegyzék szövegét január hatodikán hozzák nyilvánosságra. A jegyzék részletesen ki fogja fejteni és hangsúlyozni, hogy a németországi katonai ellenőrző-bizottságoknak csak részleges jelentéssel fektűdtek a nagykövetségi tanácsa és a szövetséges kormányok előtt, melyekből a nagyhatalmak meggyűzödték arról, hogy Németországban súlyos mulasztások történtek. Mintan Németország január 10-én lép e a lezserelésre néve felsorolt követeléseket teljesíteni, a szövetségesek január 10-én nem üríthetik ki a kölni zónát. A nagyhatalmak azonban végleges határozatukat akkorra tartják fenn, mikorra a katonai ellenőrző bizottságok összefoglaló jelentése elkészül és a nagykövetségi tanácsa alá kerül. A jegyzék a késedelemért Németországot teszi felelőssé, mert Németország sokszor gördített akadályokat a szövetségi közeli ellenőrző-bizottság munkája elé.

Weizmann Chaím Bécsben

A „Prager Presse“ érdekes méltatása Weizmann politikai multjáról

(Bécs, január 5. Az Új Kelet tudósítójától.)
 Dr. Chaím Weizmann, a cionista világvezető előző tegnapelőtt Bécsbe érkezett. Az osztrák főváros sajtója nagy eseményként regisztrálja dr. Chaím Weizmannnak, a cionista világvezető elnökének bécsi látogatását. A lapok különböző kommentárokkal kísérik a hívaló politikai és tudós megnyilatkozásait, de mind nyíjan egyik abban, hogy Weizmann Chaím személye hatalmas és átfogó programot jelent: a zsidó nép kulturális, politikai és gazdasági reorganizációját, újjáéledését szellemi és nyelvi orientációt minden egyéb vonatkozásban. A Weizmannról írott cikkek kienelik nemcsak a bécsi vendég himnuszát egyéniségét és egy ősi népi modern reprezentációját, hanem rámutatnak a zsidó nemzeti eszme fontosságára, Palesztinának ezéren különös szerepére és arra a tényre, hogy Palesztina újjáépítésével egyúttal a zsidóság történelme is fejlődésnek olyan vonalára helyezkedik, amely a zsidó népet új korszak felé vezeti.

Weizmann megérkezése után felkeresték a bécsi és a Bécsben élő külföldi újságírók, akik előtt a cionista vezér nyilatkozott Palesztina újjáépítéséről és a zsidó mentalitás új tájékozódásáról. Imertette Palesztina politikai és gazdasági helyzetét, az újból idők jelentősebb eseményeit, a zsidó jóléti intézmények kiépítését, a nevelés új szempontjait, Palesztina technikai felkészültségét, a Rathenberg tervezet, a népszövetséghez való viszonyt és azt az igazi béhemutakat, amit a cionizmus fejt ki a kis ország újjáépítésével és Palesztinán kívül a zsidó nép kisebbség kulturális és emberi jogaiért.

Szombaton este Weizmann a Grasses Konferencián nagy beszédet tartott teljesen zűrtöt ház előtt. A beszédet lelhatatlan lelkesedéssel fogadta a közönség, amelynek

sorában Bécs szellemi és politikai életének legjobbjait foglaltak helyet.

Weizmann legközelebb Prágába is ellátogat. A cionista sajtó ebből az alkalomból melegen köszönti a zsidó vezetőfért. Ebből az alkalomból Weizmann egyetemen a „Prager Presse“ hasábjain Israel Cohen tollából pompás jellemzés jelent meg, amit több előkelő bécsi lap is szökölt. Az érdekes írást alább adjuk:

Abban, hogy Weizmannnak vezető szerep jutott, olyan romantikus vonás van, ami megérdemli hogy kibővítsük az események zavarából. A háboru kiterjedésekor dr. Weizmann a manchesteri egyetemen biokémiát adott elő. Az egyetemre 1903-ban hívták meg. B. Weizmann kikötés színhelyének egyetemen, G. nben kapott volna katedrát, valószínűleg nem emelkedett volna arra a himnuszhoz h. lyre, amelyet manapság tölt be a cionista világban. Lehellyé: a hadis cionista kongresszus után vártottatta meg A kongresszus dátuma azért jelentőségteljes, mert az utolsó volt, amelyen Herzl elnököt és mert a tanácskozásokon tulnyomó részben arról volt szó, hogy az angol kormányt egy Brit Kelet-Afrika területet fekvő részen autonóm zsidó kolóniát alapítsanak. Ezt az ajánlatot a hetedik kongresszuson, vagyis két évvel később elvetették, de az erről szóló határozat kiemelte az angol kormányt a gyilkos ajánlatát. A rezolúció egyúttal annak a reménynek adott kifjezést, hogy Anglia a jövőben ismét rendelkezésünkre fogja bocsátani jó és hasznos szolgálatait.

E határozat megszüvegezői a jövő eseményekről csak merész fantáziával tudták volna elképzelni, hogy ez az alkalom majd csak a mozgalmas világháboru nyomán fog adódni. Senkinek eszébe nem jutott, hogy éppen dr. Weizmannnak a javaslat legenergikusabb ellenzőjének jussón a feladat, hogy majd 1917-ben Szokolovval együtt igénybe vegyék az angol kormányt hasznos szolgálatait.

A nagy sorsfordulat övényén első lépés volt az a tény, hogy Weizmann a manchesteri egyetemre hívták meg Weizmann itt aktív és vezető részt vett ki a cionista mozgalomban. Egy időben azonban folytatta tudományos kutatásait, több igen fontos tudományos megállapítását és feltedemést tette közzé és azon munkálkodott, hogy Anglia tudományos életében a legmagasabb rangot érje el: az angol királyi Tudományos Akadémia tagoságát. Tudományos munkássága sokat használt a cionista ügyre, mert a háboru kiörése után Londonba hívták és itt a municieus minisztériumban igen fontos állás betöltésével bízták meg. Ezel nemcsak abban a helyzetbe jutott, hogy abban a városban dolgozhassék, amelyben a cionista munkának messze menő jelentősége van, hanem hivatali állásából meg volt neki az a rendkívüli lehetősége, hogy a legbefolyásosabb körökkel érintkezhesett. Barátai, akiket Manchesterben szerzett, egyenkéntek londoni utját: C. P. Scot a bolcs és rokon-szenves író, kiödoja a „Manchester Guardian“ nak, aki a cionista ügyben barátja lett és aki bevezette őt Lloyd Georgehoz és Herbert Samuelhoz. A többi után Weizmann maga végente el. A népek annalesi aránylag kevés oly példát mutatnak fel, amelyben tudós emberek vezető politikai szerepet játszanak. Weizmann e kivételek közé tartozik és ennek oka, bár milyen orá utumszerűen is hangoskék, az, mert cionista. Nem csak azért, mert Weizmann cionista volt, mielőtt még tudós lett volna, hanem mert szívvel és ésszel éslényének minden idegével cionista, viszont a tudós minőségében csak az ezzel lép ki. El is tette a cionista, de csak hivatalból tudós. Előének tartalma és szenvedélye: hogy léssa népének ésszádos törekvéseit megvalósulni. Esért kellett nála a tudományos kutatásnak helyet adni egy sokkal hatalmasabb szenvedély számára.

Weizmann első és legfontosabb hódítása volt, hogy megnyerte a zsidó ügy számára Lloyd Georget. Személyes hódítás volt, amit nagyfokú erkölcsi erejének és erve okosságának köszökhette, főképen azonban annak a benyomásnak, amit az angol államferiuban ebresztett a zsidó ügy igazsága iránti szilárd meggyőződésével. Lloyd Georg az a férfi, aki a Bibliát olvassa, az érések és a fantázia eabere, büszke nacionalista. A cionista mozgalomnak hatást kellett tehát tennie rá. Amikor dr. Weizmann elsözben előtte és köztánya előtt fejtegette a zsidó nép történelmi igényeit Palesztinára, Lloyd Georg megjegyeste: *Ennek az embernek igazsága van. Szavai pedig akkor fognak megvalósulni, amikor mi mindnyájan már fejedesbe merültünk.*

Lord Balfour egészen más lelvi konstitúciója férfi és azt az angol típusú hépeleli amely nemzeti és vallási törekvéseiben inkább hajlik a kétoldere, semmint a hitre. Ő nemcsak Weizmann-tól tanulta meg, hogy mi a cionizmus, hanem saját személyében is munkálkodott a cionizmus eszmei tartalmának felismerésén. Imertóságuk elején egy alkalommal megkérdezte dr. Weizmann, miért ragaszkodik olyan mekacsal éppen Palesztina földjének visszaszerzéséhez Weizmann maga mondotta el a beszélgetés lefolyását: *„A legjobb érve met vettem elő, hogy meggyőzzem őt. Megkísérletem akkori győze angol beszélgetéssel meggyőzni és azt mondtam Balfournak: Ha csak Pariet adnak London helyett, elfogadok? Éam vezessék meg, hogy volna szemével, elgondolkozott és így felelt: Mire való Paris, hiszen London a sienk? Ére én így feleltem: Mr. Balfour, Jerusalem már a miénk volt jóval azelőtt, mielőtt London az Ön bé Mre ő: Sohan vannak l azok, akik úgy gondolkosnak, mint Ő? Ére azt feleltem, hogy nem tudom, vajjon sohan vannak e olyonok, akik így gondolkosnak, mire ő eszakkal sarta be a beszélgetést: Őök egy igazi hatalom. 1916-ig nem is kerültem össze Balfourral. Amikor szerencsém volt találkozni vele, első szava az volt hozzám: *Ha ott kánn majd megszűnik az ágyuszó, akkor Önök lesz J-ruzsálem.*“*

Es eredeje a Balfour-deklarációnak és mályon beleenged látni soosba az erőkre, akik az eseményeket moosztatják.

Olasz-szerb-román szövetség?

Bukarest, január 5. Lapjelentések szerint Ninosios jászuláv külügyminister még a kis antant konferenciája előtt Bukarestbe jön. Diplomáciai körök szerint ennek az utazásnak célja az általános helyzet analízálása a kis antant konferenciáján elfoglalandó álláspont egy-egyesítésére véget. Szó van egy balkáni blokk létesítéséről is, valamint egy olasz-szerb-román szövetségről.

- Férfi raglán . . . lej 2650
- Férfi öltöny . . . lej 2400
- Férfi nadrág . . . lej 850

Katz & Mendel

Cluj. Piata Unirii No 10.

- Férfi raglán . . . lej 2650
- Férfi öltöny . . . lej 2400
- Férfi nadrág . . . lej 850

KÖZGAZDASÁG

Fontos rendelkezések a kedvezményes vámtarifák ügyében Szigorúan végrehajtják a kedvezményes vámtarifák ellenőrzését

(Cluj Kolozsvár, január 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A legfelsőbb vámigazgatóság olyan mérvű rendelkezéseket adott ki, amelyek közelről érdeklők az erdélyi közgazdasági életet is.

Az első rendelet a kedvezményes vámtarifákra vonatkozó és határozott formában megállapítja, hogy utólagos kedvezményben egyetlenegy fél sem részesülhet, illetve utólagosan, még ha a miniszterum engedélyezné is, senki sem kaphatja vissza a már befizetett vámot. Így tehát a rendelet felhívja a munkahörök figyelmét, hogy a kedvezményes vámtarifákhoz miniszteri határozatot idején szeressék meg, úgy hogy az elvámolásnál felmutathassák és a deklarációnak csatolják, mert különben utólag szokot tekintetbe nem veszik.

Egy másik rendelet arra figyelmezteti a vámhivatalokat, hogy a kedvezményes vámtarifáknál az áru ellenőrzését a legszigorúbban hajtják végre, úgy hogy kifejezetten csak azok az áruk részesüljenek vámkedvezményben, amelyek az engedély taxatív felsorol. Nem engedhet meg a vámhivatal általános megjelöléssel, mint például gép, vagy gépalkatrészek. A

határozati vámhivatalok kötelesek arra is öröközni, hogy olyan cikkek, amelyek kedvezményes vámtarifában nem részesülnek, még engedéllyel sem vámolhatók el.

A harmadik rendelkezés már inkább a közönség érdekeit szolgálja, amennyiben a legfelsőbb vámigazgatóság megállapítja, hogy egyes taxatörök igen sok tévedéssel állítják meg a vámtételeket, nem elég figyelmeztetés és így reigetek kérvény érkezik be a minisztériumhoz a tévesen megállapított vámtételek rendezése ügyében. Ennek elkerülése végett felszólítja az új rendelkezés a taxatöröket, hogy minden egyes elvámolásnál a deklaráció végleges leszárva előtt a legszigorúbban ellenőrizzék önmagukat, mert a jövőben téves számításért büntetésben fognak részesülni. Az áruk beföldi feladójára kötelezve van arra, hogy a vámtétel teljesítése előtt a taksát ellenőrizze és a deklarációna felírja „recalculation et gasit exact”. Így szól az új rendelkezés, amely a közönség érdekeit is látszik szolgálni, amely azonban aligha alkalmas arra, hogy rendet teremtsen a vámolási kaószban.

A földbirtokváltások ügye. Bukarestből jelentik: Lemeretes a kormány azon határozata, hogy a kiszajátított birtokokkal járó különböző jogok, úgy a vámszedési, vásári és halászati jogokat is kiszajátítás alá veszi. Minthogy ezeknek a jogoknak az állam részéről való kihasználása igen nehézkes volna, értesítésünk szerint ezeket a jogokat bizonyos rekompenzációk ellenében az egyes közösségek fogják ruházni.

Fizetése képtelen lett a nagyváradi Cipek-export R. T. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi Cipek-export R. T. csődönkívüli kényszerügyi eljárást kért maga ellen. Bejelentett aktívája 850 ezer lej tesz ki 405 ezer lej passzívával szemben. Kényszerügyi kérvényét azért kellett benyújtania, mert egy 300 ezer lejű szülő váltóját nem tudja kiegyenlíteni. Négy részletben fizetendő 100 százalékos egyességet ajánl hitelezőinek.

Január 31-éig be kell adni az adóvallomásokat. Január 31-én jár le az adóvallomások beadásának határideje. A pénzügyigazgatóságtól nyert információk szerint mindazokat az egyéni cégeket, vállalatokat és magánosokat, akik a határidő lejártáig nem adják be adóvallomásukat, magas bírsággal fogják sújítani. A részvénytársaságok, amennyiben öhajfják, április 30-áig kaphatnak haladékot.

Németország kiviteli statisztikája. Berlinből jelentik: Németország külkereskedelméről készített legutóbbi kimutatása szerint a bevétel értéke aranyalapon a háború előtti helyzetnek mintegy 80 százaléka. Ezzel szemben a kivétel értéke alig 60. százaléka annak, amennyit Németország 1913 évben exportált.

Ausztria felveszi a postautóványforgalmat a külfölddel. Bécsből jelentik: Németország Ausztria a postautóványforgalmat a külfölddel mindinkább szélesíteni óhajtja. Így legutóbb a kereskedelmi kamarák intervenciójára a postautóványforgalmat szintén szervezik, ami tovább lépést jelent az osztrák posta fejlődése terén.

Új vámrendelkezések Bulgáriában. Szófiából jelentik: A bolgár kormány rendeletet bocsátott ki, amely szabadabbá tette a porcelánból készült konyhadények, borítékok, papírszalvéták, egyszerű hajcsatok, celluloidból készült vonalzó és szemüvegfoglatok engedély nélküli bevitelét.

Kétszázmillió dinárt kapnak a magyar vagongyárak. Belgrádból jelentik: A jugoszláv közlekedésügyi miniszter kijelentette, hogy a magyar vagongyáraknak mozdonyok és vasúti kocsik javítása fejében járó mintegy 200 millió dinár kifizetése a napokban kezdetét veszi.

A mai valutapiac

A mai napon nem változott a devizapiac és az irányszám továbbra is lankha. Az árfolyamok a következők: Osztrák korona 365-338, magyar korona 375-385, cseh korona 585-590, francia frank 1055-1066, svájci frank 8790-8800, angol font 923-926, dollár 193-19450, olasz líra 820-835.

Valutapiac január 5-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1058, Berlin — London 925, Newyork 19350, Róma 82200, Zürich 3790, Bécs 2750, Prága 589, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napelen 720—, márkák 4400, leva 130, török líra 100, font sterling 900, francia frank 1080, svájci frank 8700, olasz líra 825, drachma 320, dinár 290—, dollár 19100, lengyel márkák 3500, osztrák korona 2800, magyar korona 2600, cseh korona 570.

Bécs. Nyitás — Zártak: Berlin 1921/2—1921/2, Amsterdam 20800—20800, Newyork 61300—61300, London 248900—244600, Páris 278000—278100, Milánó 216500—217100, Prága 155000—154750, Budapest 7075—7075, Belgrád 80250—79750, Bukarest 26000—26250, Varsó 9900—9900, Bécs 7220—7220.

Újabb külföldi moratórium. A „Monitor Oficial” tegnapi száma újabb törvényt hoz, amely szerint az erős valutákban fizetendő külföldi tartozásokra négy újabb három hónapi haladékot ad és pedig 1924. december 16-tól kezdődően. A megjelent új moratórium-törvény már jelzi, hogy a legutósebbi meghosszabbítás nem három, hanem nyolc hónapra fog szólni.

Az építőipari munkások kollektív szerződése. E hó 9-én kezdik meg a kolozsvári építőipari munkások kollektív szerződésének tárgyalását. A tárgyaláson a munkügyi inspektorátus is képviselteti magát.

Kényelmes, tartós munkát készít
Rohányi kárpitos
Str. G. Bari-
u. No 12.
(volt Malom-utca)

SPORT

Sorozatos rekordjavítások a kolozsvári kerületi korcsolyaverseny

Vasárnap rendezte meg a kolozsvári Comitato Regional az idei első kerületi korcsolyaversenyt, amely olyan szenzációval sikerült zárult, amintre senki sem számított. Bár — a hóolvadás miatt — az utolsó pillanatig kétséges volt a verseny megtartása, szépségüben közönség előtt folyt le a szép küzdelem. Igen sok új tehetséget látnunk tegnap és ez arra jogosít, hogy a versenyek intenzívebbé tételével, idővel sovat produkálhatunk ezen a téren.

Részletes eredmények: 500 méteres síkfutás: 1. Marcinkevitz Lajos KKE 564 mp. (országos rekord beállítása). 2. Pakó Béla KKE 60 mp., 3. Ferenczy KKE 662 mp.

1500 méteres síkfutás: 1. Marcinkevitz Lajos KKE 3 perc 088 mp. (országos rekord). 2. Pakó Béla KKE 3 perc 136 mp., 3. Gelei Sándor RMS 3 perc 284 mp. Világrekord 2 perc 174 mp.

5000 méteres síkfutás: A verseny győztese Marcinkevitz Zoltán KAC 11 perc 138 mp. (országos rekord!), mivel azonban győzelmét nem számít a bajnokságban, elsőnek a mögöttük beérkező Marcinkevitz Lajost KKE minősítették elsőnek 11 perc 16 mp., 2. Pakó Béla KKE 11 perc 50 mp., 3. Gelei Sándor RMS 12 perc 52 mp. Legjobb küzdelem. A két Marci egymást halja végig együtt mennek az utolsó körön a fiatalabbik elhaz bányjától és lényegesen megjavítja a rekordot. A mögöttük beérkező Pakó és Gelei idejei is jobbak az országos rekordnál (13 perc 18 mp.) Világrekord 8 perc 265 mp.

10000 méteres síkfutás. 1. Marcinkevitz Lajos KKE 25 perc 33 mp. (Országos rekord.) 2. Pakó Béla KKE 26 perc 36 mp., Gelei Sándor RMS. Világrekord 17 perc 226 mp.

Az egyes versenyszámok pontozása alapján a kerület 1925. évi gyorskorcsolya bajnoka Mar-

Európai egyetemeket látogatott orvostudor 32 éves, többéve nye ven beszél, állami kénevezéssel, 5 évi külföldi prexissal, ki Bécsben hosszabb ideig assisztált, 3 éve hazatérve, jólmenő polyklinikával, teljes orvosi felszereléssel és nagyobb ingatlanal rendelkezik, nagy forgalmu vidéki városban, nősülés céljából megismerkedne magához illő, jól nevelt némileg vallásos urilánnyal, kinek megfelelő hozománya van. Fényképpel ellátott leveleket „Orvosstudor” jellegre a kiadó továbbít. Teljesdíjmentes. 8852

STOEWER irógép
LEPAGE
Kvár. — Gyárköp.
Kérjen ajánlatot.

SUCHARD
CSOKOLÁDÉ
HAZTARTÁSRA ÉS NYERS ÉVESRE

„ARTA”
Januári kiállítására
eladásra szánt műtárgyak és régiségek bejelenthetők naponta 9-1-ig és 3-7-ig
Cluj, Strada Avram Iancu 3 sz. alatt.

Divatos nőlkabátok végleges kiállítására melyek leszállított, minden elfogadható áron. **URANIA áruház** Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 34. Uránia-mozival szemben. Szoroz 122

Estélyi frack-inge, mellények, nyakkendők, zsebkendők legnagobb választékban. **Gabriel PAPP Gábor** uridivatüzlet és fehérenműzem Cluj, Piața Unirii No 8. — Timisoara Cetate Férfiingek és fehérenműek készen és mérték szerint, felelősség mellett. **Szolid, szabott árak!**

Félfamentes-

Csomagoló-

Famentes-

külföldi

Szines-

Koncept-

előrendű

Plakát-

Telefon

225

papirosok

Telefon

225

Ferencz Mendelnél, Cluj, Str. F. David 16.

szinkievitz Lajos KKE, 2. Pakó Béla KKE, 3. Gelet Sándor RMS.

Műkorcsolyázás. 1. Dr. Hirsch Elemér KKE 185,5 ponttal, 2. Linnul Victor Uivaratatea 145 ponttal, 3. Pucasinu Victoria 141,5 ponttal, 4. Beke Lajos KKE 130 ponttal. Négy induló.

A műkorcsolyázás után Bojádi Ius Beke Lajossal páros versenyt mutattak be, ami — különösen Bojádi Ius stílusos és plasztikus korcsolyázása folytán — a legjobb élvezetet nyújtott a nagyszámú közönségnek.

A verseny után a szövetség nevében Giurgiu Patre szakosztályi elnök ünnepélyes beszéd kíséretében nyújtották át a győzteseknek és helyezetteknek a szövetség valóban művészi kidolgozott arany, ezüst, illetve bronz plakettjeit.

Legújabb külföldi eredmények:

Darmstadt: Vasasok (Budapest) V.-Darmstadt 3:1 (1:0).

Brescia: (Olaszország) NSC FC Brescia 3:2 (2:0).

Pisa: FTC—FC Pisa 2:2 (1:1).

Hagen: Kispeszi AC—SP Hagen 2:0 (1:0).

Bécs: Rapid—Amateur 1:0 (1:0).

A Hakoah megnyerte első mérkőzését. A bécsi zsidó csapat, amit megirtat, egyiptomi és palesztinai turára ment és december 31-én játszotta első mérkőzését Alexandriában. A Hakoah komolyan állott fel és szép küzdelem után 4:2 arányban győzött.

Az MTK—Slavia mérkőzés elmaradt. Az egész világ sportársadalma nagy figyelemmel tekintett a két csapat vasárnapra tervezett találkozójára. Budapesti tudósítók jelentése szerint a mérkőzést nem lehetett megtartani, mert Elberfeldben csütörtök óta állandóan eső esik és emiatt anyagira felásott a pálya, hogy a találkozás egyelőre elmaradt.

Szenzációs fuzió Bukarestben. Bukaresti sportkörökben élénk megbeszélés tárgyát képezi az a fuzió, amely a legutóbbi napokban jött létre két bukaresti csapat között. A főváros két leghatalmasabb egyesülése, a Romkomit és a Triumf egyesültek Juventus név alatt. Érdeklődést kelleszít az a fuzió az, hogy a Romkomit tulajdonképpen a huszonöt éves csapat, a Triumf pedig a Marmorosch csapat volt.

Minden francia könyv
LEPAGEnál Kvár. Posta
LEPAGE expeditio prompt

Lebovics Béla szalámigyára
Cluj, Malom-utca 8. Viszonteladónak nagy árkedvezmény. Árjegyzék es chechs-her kivanatra ingyen. Rador No 2422

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Kedd d. u. fél 4-kor: A vörös malom (16-odszor, mérsékelt helyarákkal, sorozat 10)
Kedd este 8-kor: Varázsköringő [Operette reprim, új betanulással és új szereposztással, rendező helyarákkal, napi bérlet 53 szám A, sorozat 11]
Szerda: A nótás kapitány [Operette újdonság 8-adszor. bérletszünetben, premierhelyarákkal, sorozat 12]
Csütörtök: A nagyherceg és a pincér [Újdonság először, premierhelyarákkal, premierbérlet 30 szám, sorozat 13]
Péntek este 7-kor: A nagyherceg és a pincér (Másodszor, rendező helyarákkal, napi bérlet 54 szám B, sorozat 14)
Péntek este 10-kor: Kocian Jaroslav, a világhírd hűség-fenomen egyetlen hangversenye Mérsékelt emelt helyarákkal, premierbérlet 31 szám, sorozat 15)
Szombat d. u. fél 4-kor: A kis muszkák [Újdonság 3-adszor, mérsékelt helyarákkal, sorozat 16)
Szombat este 8-kor: A nótás kapitány [9-edszer, bérletszünetben, Premierhelyarákkal, sorozat 17)
Vasárnap d. u. fél 4-kor: A cigány. (Szenyörgy Istvan föllépésével, mérsékelt helyarákkal, sorozatszám 18)
Vasárnap este 8-kor: A három grácia [Operetteújdonság 15-ödször, bérletszünetben, premierhelyákkal sorozat 19)
Hétfő: Mizaatróp [Új szereposztással s új betanulással. A Moliere-cyklus 5-ik előadása, rendező helyarákkal, premierbérlet 32 szám, sorozat 20]

MOZGÓK MŰSORA

Select Mozgó. Kedd és szerda, január 6 és 7. Premier. Fenség. Humoros vígjáték, 5 felvonásban, az arisztokraták életéből. Főszerepben Robert Warwick.

Uránia Mozgó. Kedd, szerda, január 6 és 7. Premier. Egy izgalmas éjszaka. Szenzációs bűnügyi dráma, 9 felvonásban. Főszerepben M. Dale.

Apollo-Mozgó. Kedd és szerda, január 6 és 7. Premier. Megtért bűntörő. Bűnügyi detektívdráma 6 felvonásban. Főszerepben Robert Warwick.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy cégünk megalapítója, a becsületes munka mintaképe

id. Voith Miklós ur

folyó hó 5-én, 65 éves korában elhunyt.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Voith & Co.

Carneval!

Estélyi és báli

ruha-újdonságok megérkeztek

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek nagy ruházata

Cluj

Cal. Regele Ferdinand 5

Telefon 4-79 Telefon

Carneval!

APRÓHIRDETÉSEK

Reklaméris kiadásnál egy szó P., vastag betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény.

Elsőrendű tejszínháros
bivalyte és hávé már a kora reggeli órákban kapható a Kindi cukrászdában Calea Regele Ferdinand 3 sz. a'att. 8391

Berkovitsné
Orth. **משפחה** vendéglője Oradea-Mare, Str. Nicolai Jorga (Zöldfa-utca) 19. Elsőrendű konyha. Mérsékelt árak!

Veszek használt zsidó-
tárgyú könyveket, akár egész könyvtárakat magas árrban. Ajánlatokat csakis ármegjelöléssel kérek Librarie Safruth Cluj címre.

Eladó szép üzletberendezés. Megtekinthető a kiadóban.

Galatzon hi valami árut
szándékszik eladni, vagy venni, sós, konzervált vagy friss halat. Fűszert, kénműanyagot, vagy bármily árucikket szállíttatni akar, forduljon teljes bizalommal „Ardeului Expeditie”-i Agenturs, Strada D'nogetici No 5, Galati tóv. bejegyzett céghez. 8378

Egy kitűnő forgalmu
üzlet, fűrészgár közvetlen közelében, teljes berendezéssel, árúval, lakónézzal és mellékhelyiségekkel, kivándorlás miatt eladó. Cím az Uj Kelet szerkesztőségében. 8381

Izr. Kereskedősegéd
röfös szakmában teljes jártassággal román magyar német nyelvismerettel keres azonnali belépésre megfelelő állást. Leveleket „Megbízható” jellegén a kiadóba.

Zsidó fiatalember
kosztot és lakást kaphat Egyetem-u. 5., ajtó 8.

Jömenetelű üzlet társtulajdonosa vagyok nőül vennék 25 éven alóli intelligens, kellemes zsidó lányt, kinek megfelelő hozománya van. Leveleket „500,000” jellegű alatt Löbl Hirlapiroda, Arad továbbbit. 8390

Név-jegyeket,

születési,
eljegyzési,
esküvői
kártyákat
és mindenféle
mulatsági
meghívókat
legszebb
kivitelben
készít a

**Kadima-nyomda
Cluj**

Papirkereskedőségét
keresek sürgős belépés e. Csakis kiváló szakembert, munkaszerető egyént. Ajánlatokat referenciákkal kérek. Cím e lap kiadóiban. 8383

Állványok, pulatok, szekrények és egyéb üzleti berendezések eladók. „Aquila Romana” Societate Anonima Cluj, Honvéd-u. 41. 8386

Könyveléshez értő, német nyelvet bíró fiatal tisztviselőt keresünk azonnali beépésre. „Aquila Romana” Societate Anonima Cluj, Honvéd-u. 41. 8386

Gyarmatáruban jártas ügyes segéd kerestetik. „Aquila Romana” Societate Anonima Cluj, Honvéd-u. 41. 8386

DÉRI LAJOS szücsmester

Str. Memorandului (v. Unió-u.) 3. Telefon 12-12

Dusan felszerelt raktárában az idő előrehaladottsága miatt
mélyen leszállított árak!

Lloyd 2939

„Hajó”

védjegyű

TEA

illata és ize felülmulhatatlan.

Rador 2438

A három legjobb minőség: 74 — 220 — 55 szám

Iroda és lerakat: „CORABIA” S. A. R. Bukarest, Strada Matel Millo 8.

Pályázat

Az itteni kis hitközség, Bukarest közelében me'eszöt keres, aki egyuttal elkötelező és mohol. Kellemes hanggal bíró reflektánsok pályázatukat adják be Comunitatea Izraelita Giurciu címre. Javaslomlás, lakás, világítás, fa és kölcsönösen megállandó fix jövedelem.

GALVANI
A LEGJOBB ELEM

Gyártja: GALVANI-gyár Timisoara

Szép és tartós

játékok

a legolcsóbb áron csak a
Gyermekek Paradicsomában
a legrégebb és leghíresebb játékraktárban kaphatók.

Cím:

LINDENBERG
Bucuresti, Strada Smardan 12.
Oktatójátékok nagyobb gyerekek számára
Karácsonyfadisz

Rador 2445

Serindei
Királyi udv. szállító

Felülmulhatatlan csokoládé és borbón

A LEGJOBBÁK

OTTOGAGEL

TEASÜTEMÉNYEI

LÁDAGYÁR

Mindenemű ládákat és fadobozokat összeszegeztet és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és bárholva szállít a legolcsóbb áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár
Cluj, Strada Ce'ranuți (volt Kajántól-ut) 1 sz.

Bar...
K...
P...
K...
A...
K...
K...

1925 janu

Goldis
nyezető
feltűnő
gyar lap
het megd
ségeben
vadoja m
paktál, m
kező néhá

— Mól
magtartás
folyton tū
magavivele
test. Ez a
ifjúknak
totta ki.
is inkább
mintam
viselet re
tíbal kom
kristid idéz
a zsidóság
magatartás
szjálator

Nagyon
Goldis Lás
ellenére is
híreben áll
logikátlan
mi egyéb e
latlan átlá
mint olcsó
László épp
déli zsidó
ságtával, egy
nyomó nag
aszimiláció
nélkül zsidó
az az elem
is a magyars
nem tüntet
rán azért,
akadnak eg
meggondola
senki, de le
tikus, mint
következte
nak meg v
és csak ere
vekeztetés
ára nézve.

A legjel
korat ment
diakagítók
ifjúság ell
magyarbará
es az állítá
ságtáló Ja
nincsenek m
antiszemita
Nemzeti Sz
nyomdáját
meryeket s
tétben állan
zsidókkal. N
ság azért
mert tüntet
László elég
romániai ant
meg a kel
azonat. Ezér
vadászkodásh
szóban tud
kal és általa
lépmákat meg
arra jók, ho
ezreit még
tőlük még
maradt.